

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.000
Letna naročnina L 2.000
Letna inozemstvo L 3.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XVI. - Štev. 41 (814)

Gorica - četrtek 8. oktobra 1964 - Trst

Posamezna številka L 40

DIALOG CERKVE z modernim človekom

Cerkev hoče danes stopiti v čim ožji, čim tesnejši stik z modernim človekom. Moderni človek se je oddaljil od Cerkve. Ogromni tehnični napredek je modernega človeka tako začaral, da smatra Cerkev ustanovo, ki je zastarela, ki se je preživela, ki je sedaj nepotrebna, češ da tehnika nudi človeku vse, kar mu je potrebno za novo, prijetno, dostojno življenje.

Zato danes veliko ljudi živi, kakor da Cerkve ne bi bilo. Med tednom delajo, v nedeljo pa se zabavajo. Zanje nedelja ni Gospodov dan, ni dan, ki bi ga morali posvetiti ne samo odmoru, oddihu, zabavi, ampak, in sicer v prvi vrsti, Gospodu. Če nekateri grede k maši, je njihova prisotnost pri maši samo fizična, telesna, ne pa duhovna. Za nje ni sveta maša daritev, ki jo opravlja duhovnik, a z njim jo opravljajo tudi navzoči verniki, pričujoči s telesom in z dušo.

Biti navzoč z dušo pri maši, to pomeni aktivno sodelovati pri maši. To pomeni biti res pri maši. Edino na ta način kristjan izpolnjuje svojo obveznost, da prisostvuje nedeljski sveti maši. Takšna prisotnost je res dialog človeka z Bogom, dialog, dvogovor z Bogom, ki se vrši pri najsvetnejšem opravilu na tem svetu, pri opravi, ki je središče vsega našega bogoslužja. Brez tega dialoga, brez tega evharističnega kontakta z Bogom ni krščanskega življenja, ni krščanskega človeka.

ZIVETI V SVETU, TODA NE OD SVETA!

To je misel, ki jo poudarja Pavel VI. v svoji okrožnici »Ecclesiam suam« (Svoja Cerkev) od 6.8.1964. Naravno je, da moramo živeti v svetu. Toda ne smemo živeti od »sveta«, to je od tistega sveta, ki je sovražnik krščanske luči, krščanske resnice, krščanske vere in milosti.

Za modernega človeka je značilno, da ne priznava nič nadnaravnega. Zanj se življenje končuje na tem svetu. Ni onostranskega življenja. Življenje se dovraši na pokopališču. Moderni človek je materialist. Današnji življenjski standard, današnja življenjska raven mu daje vsa sredstva, da izredno prijetno živi. Na smrt ne misli nikdar. Živi tako, kakor da bo večno živel na tem svetu. Vidi, kako ljudje umirajo, mnogi tudi nenadoma, nepripravljeno, a ga vse to ne gane. Niti najmanj se ne zaveda, da tako materialistično življenje ni vredno življenja. Za verska vprašanja se ne zanima.

Tako živi iz dneva v dan, brezbržno, nedovzetan za kak ideal. Danes tako živijo mnogi in mnogi ljudje, in sicer ne samo iz nižjih slojev, ampak tudi izobraženci, ki bi morali dati nižjim slojem zgled resnega, pametnega, krščanskega življenja. Posledice takega življenja so krize, težke razmere, krize v duši posameznika, v družini, v družbi, v državi in — lahko mirno rečemo — na vsem svetu. Tako živeti, kakor danes živijo mnogi in mnogi ljudje, pomeni živeti »od sveta«, pomeni živeti življenje sveta, ki ne misli, ker če bi ti ljudje malo trezno mislili, bi morali priti do zaključka, da tako življenje, kakor ga oni živijo, res ni vredno življenja. Dokaz za to so tudi številni samomorji, razni zločini, tudi pri višjih slojih, sploh vse tiste fizične, telesne in duševne nesreče, ki so jih polni dnevni časopisi.

VZPOSTAVITI STIK Z BOGOM

Moderni človek, človek našega časa, je prekinil razgovor, dialog, stik z Bogom. Moderni današnji človek je naš brat, brat v Kristusu. Zato mu moramo z vsemi silami pomagati, da ta človek najde zopet stik z Bogom.

Vsi moramo biti misijonarji. Posebno so danes poklicani za to laiki. Laik lahko pride v družbo, v katero večkrat ne more priti duhovnik iz tega ali onega razloga. Laik lahko večkrat lažje odpre srce kakor duhovnik. Zato je sveta naloga vsakega našega katoliškega laika, da je v družini, v družbi in sploh v različnih stikih

v življenju apostol, tolmač krščanskega svetovnega nazora.

Katoliški laik je že z zgledom svojega življenja misijonar. Kako je vzvišena, plemenita in zaslužna naloga pridobiti bližnjega, a v Kristusu za krščanski, za božji, svetovni nazor. Rešiti človeku telesno, fizično življenje je velika stvar, spraviti pa človeka v stik z Bogom in ga tako usmeriti na pot do večnega življenja je neprecenljiva zasluga. Človek, ki se je toliko žrtvoval za svojega bližnjega, je res storil veliko delo krščanskega usmiljenja, prave, globoke krščanske ljubezni.

Seveda moramo skušati razumeti svojega bližnjega, moramo se vživeti v njegove težave, moramo vpoštevati njegove dvome in jih skušati odstraniti. Vse to naše delovanje za vzpostavitev stika z Bogom v duši našega bližnjega pa mora prevečati nesebična, globokokrščanska ljubezen do duše našega bližnjega. Prepričati ga moramo, da je naša globoka želja, naš edini in izključni interes, naš edini cilj samo eden in izključno eden: Staviti ga v stik z Bogom, ki edini more zadovoljiti naše hrepenenje, s tem, da nam podeli večno življenje.

SLOVENCIM IN STIK Z BOGOM

Mi Slovenci smo v Italiji narodna manjšina. Naravno je, da vsak problem, vsako vprašanje današnjega časa presojamo tudi v vidika naše narodne manjšine. S tega stališča presojamo tudi versko vprašanje. Vera pa je dialog, dvogovor, stik človeka z Bogom.

Ta stik z Bogom je bistvene važnosti za vprašanje naše manjšine. Kako to?

To je popolnoma jasno. Pravice in dolžnosti naše narodne manjšine imajo svoj temelj, svoje upravičenje v krščanski morali, v krščanski pravosti. Kdor krši naše manjšinske pravice, krši krščansko moralo. Naše manjšinske pravice niso neke politične pravice, ki se lahko dajejo in odvzemajo po mili volji. To so pravice, ki nam pristojajo po krščanski morali, po božji postavi. Ta morala pa sloni na krščanski veri, na stiku z Bogom. Te pravice nam je Bog dal in nam jih nihče ne more kraititi, ne da bi s tem kršil krščansko moralo.

Toda krščanska morala nam zagotavlja naš narodni obstoj samo pod pogojem, da živimo po njenih načelih, torej da smo v živem stiku z Bogom. »Srečen je le narod, katerega je Bog njegov Gospod«, kakor pravi sv. pismo.

Iz tega sledi, da mora naš narod v zamejstvu živeti v tesnem stiku z Bogom. Glavni cilj naših slovenskih krščanskih organizacij je, da gojijo ta stik z Bogom, in s tem stikom tudi ljubezen do vsega, kar je naše, posebno ljubezen do našega slovenskega jezika. To povezanost obstoja in razvoja našega naroda je vedno poudarjal naš veliki vzor, sveti škof Anton Martin Slomšek. Sledimo njegovemu geslu: »Sveta vera bodi vam luč, materni jezik pa ključ do edine prave narodne omike.«

R.

Tito ne pojde v Moskvo

Prejšnji teden je glasnik osrednjega odbora Zveze komunistov Jugoslavije na tiskovni konferenci pred zahodnimi časnikarji izjavil, da se Jugoslavija ne bo udeležila pripravljane konference komunističnih partij, ki je napovedana za 25. december v Moskvi. Iz tega je razvidno, da je jugoslovanski predsednik Tito proti prelomu ali celo izobčenju kitajskih voditeljev iz mednarodnega komunističnega gibanja.

Omenjen glasnik je dejal, da ZJK načelno sicer ni proti sličnim konferencam, toda meni, da bi se morale na konferenco povabiti vse komunistične partije na osnovi enakosti, zagotovitve svobodne diskusije ter sprejetja načela različnih oblik graditve socializma.

KITAJCI IN ATOMSKA BOMBA

Veliko pozornost je vzbudila v svetu vest, da je komunistična Kitajska tik na tem, da razstrelj svojo prvo atomsko bombo. Novico o tem je javnosti sporočil ameriški zunanji minister Dean Rusk. Dejal je, da po informacijah, ki jih je v zadnjem času zbrala tajna obveščevalna služba (»Central Intelligence«), so Kitajci že toliko napredovali na jedrskem področju, da se lahko vsak čas pričakuje razstrelitev njihove prve atomske bombe. — Pozneje se je zvedelo, da so Amerikanci prišli do teh informacij s pomočjo izvidniških letal U2 ter umetnih satelitov tipa Samos. Iz posnetih fotografij baje izhaja, da so tovrstne priprave v polnem teku na področju Sinkiang. Mnogi opazovalci so spričo teh zadnjih novic že napovedali razstrelitev za 1. oktober, 15. obletnico ustanovitve Ljudske republike Kitajske.

Čeprav ni bila nobena skrivnost, da se Peking marljivo trudi, da bi se vključil v klub atomskih sil, je vendar novica imela velik odmev ter je oživila probleme, ki so s kitajsko udarno atomsko silo neizbežno povezani.

POLITIČNE POSLEDICE V AZIJI

Razstrelitev primitivne jedrske bombe sama na sebi ne more dejansko spremeniti trenutnega atomskega ravnovesja med ZDA in Sovjetsko zvezo. Enako tudi še ne pomeni, da je Kitajska s tem čez noč postala atomska sila. O tem so vsi prepričani, kajti po splošnem mnenju bo treba še najmanj pet ali deset let, predno bo kitajska atomska udarna sila efektivno nekaj pomenila. To pa zaradi tega, ker Kitajci nimajo tako zvane jedrske zaloge. Pa tudi če bi jo imeli, nimajo raketnih izstrelkov in letal, ki so nujno potrebna za pošiljanje bomb proti ciljem.

Kljub temu je že sama novica o razstrelitvi prvega jedrskega naboja izzvala več ali manj prikrita bojzani tako v Washingtonu kot v Moskvi. Ker Ameriko posebno vznemirja, so politične posledice kitajske poteze v Aziji. Boji se namreč, da bi Maotsetung izkoristil svoj uspeh na atomskem področju in začel izvajati pritisk na azijske države. S tem bi se razbilo že itak kritično ravnovesje v tem delu sveta. Posledice bi bile lahko katastrofalne za vso jugovzhodno Azijo.

Prav ta bojazen glede političnih posledic je prisilila ameriško vlado, da je predhodno opozorila svetovno javnost na stvari, ki se na Kitajskem pripravljajo. S tem je tudi hotela že vnaprej psihološko nevtralizirati tako svoje domače javno mnenje kot ono v azijskih državah.

Eden izmed ciljev, ki jih Peking zasleduje, je prav gotovo povečati svoj vpliv in ugled med nevezanimi ali nevtralnimi državami v Aziji in Afriki. Zato nekateri ne izključujejo možnosti, da zna priti do razstrelitve prve kitajske atomske bombe prav med konferenco nevezanih držav, ki se je v terek pričela v Kairu.

Kitajski uradni krogi niso govorili o pripravah za razstrelitev v Sinkiangu ne zanikali ne potrdili. Neki glasnik je izjavil, da tega ne ve niti drugače »vsvedni« Maotsetung.

SOVJETI SI GRIZEJO PRSTE...

V neprijetnem položaju so se znašli tudi Sovjeti, saj so oni največ pripomogli, da so danes Kitajci že tako naprej na atomskem področju. Ko so bili odnosi med Moskvo in Pekingom še normalni, so Sovjeti pomagali Kitajcem zgraditi prvi atomski reaktor ter jih vpeljali v skrivnosti nuklearne fizike. Na svoje univerze so sprejeli mnogo kitajskih znanstvenikov in študentov, kateri jim hočejo sedaj pokazati, da so tudi sami zmogni velikih stvari. Zato čim bolj se bliža trenutek, ko bodo njihovi bivši učenci pokazali svoje uspehe, tembolj si Sovjeti grizejo prste, da so indirektno sami pomagali k ostvaritvi kitajske atomske udarne sile. Toda bolj kot dejstvo samo na sebi, Sovjete zaskrblja njihova neugnana sila moči, ki je tipična za imperialistične velesile.

Spričo tega sta se tako Moskva kot Washington znašla v dokaj sličnem položaju. Iz razumljivih razlogov sta oba proti širjenju atomskega orožja. Zato enako nezaupno gledata na pojav novih atomskih sil, pa četudi v sklopu lastnega vojaško-obrambnega tabora. Kakor ZDA nimajo več jedrskega monopola v zahodnem taboru, tako je tudi Sovjetska zveza na tem, da ga izgubi. Razlika je samo ta, da se je Amerika v to dejstvo že vdala in da niso atomske pobude v zahodnem taboru (Anglija, Francija) naperjene proti njej, medtem ko Kitajska gradi svojo udarno jedrsko silo v opomin tudi Sovjetski zvezi.

In tako se rod »papirnatih tigrov z atomskimi zobmi« množi. Preprečiti tega ne morejo niti starejši »tigri«.

15. OBLETNICA LR KITAJSKE

Ob priliki 15. obletnice (1. oktobra) ustanovitve Ljudske republike Kitajske so bile v Pekingju velike proslave, katerih se je udeležilo več milijonov ljudi. Glavni slovesnosti so prisostvovali vsi kitajski voditelji od Maotsetunga in Liušaočija pa do Cuenlaja ter Cuheta. Glavni govor je imel pekinški župan Peng Cen, ki se je silovito zagnal v ZDA in druge »imperialiste« ter zahteval njihov umik iz Azije, Afrike, Latinske Amerike in Evrope. Ostali govorniki so bili bolj previdni ter se izjemoma niso dotaknili niti spora s Sovjetsko zvezo. To so verjetno napravili iz obzira do številnih tujih gostov, med katerimi so bile številno zastopane Romunija, Vzhodna Nemčija, Albanija, Kuba in Kambodža. Odposlanstva teh držav so vodili ministrski predsedniki ali zunanji ministri, medtem ko so ostale države poslale navadna odposlanstva.

Svoje odposlanstvo je poslala tudi Moskva. Vodil ga je predsednik sovjetskih sindikatov. V vabilu namreč, ki so ga poslali Kitajci Sovjetski zvezi, je bilo rečeno, da lahko Sovjetska zveza pošlje »bodisi partijsko-vladno delegacijo, bodisi vladno delegacijo, delegacijo družbenih organizacij — ali celo kratko malo sploh ne pošlje nobene delegacije«. Sovjeti so nalašč poslali... sindikalno delegacijo.

Kljub mirnemu poteku proslav 15. obletnice LR Kitajske, tako kitajski kot sovjetski tisk nista niti ob tej priliki pozabila spomniti, da se spor med Moskvo in Pekingom razvija dalje.

Novo vodstvo KD

Zasedanje glavnega sveta KD, v katero so ostale italijanske politične stranke polagale veliko važnost glede nadaljnjega življenja sredinsko-levičarske vlade, ni potrdilo nobenih predvidevanj. Izid zasedanja je bil povsem nepričakovan. Potem ko so se štirje notranje struje KD pogajale za sestavo ožjega odbora stranke, v katerem bi bile zastopane vse struje, je že kazalo, da bodo glasovanje prenesli. Toda v soboto pozno popoldne so zasedanje zaključili z izvolitvijo novega vodstva stranke, ki ga sestavljajo izključno pristasi relativne večine (»Impegno democratico«), t. j. tako zvani dorotejci in pristasi predsednika Mora. Prav tako so potrdili Marjana Rumorja za tajnika stranke ter ga imenovali za glavnega urednika strankinega glasila »Il Popolo«.

Ker na zasedanju niso mogli doseči sporazuma med vsemi strujami, se je večinska struja odločila za sestavo enobarnega odbora z izključitvijo vseh ostalih treh manjšinskih struj. Zaključno politično resolucijo pa so odobrile vse tri struje, čeprav s pridržki glede nekaterih točk. Edinole Fanfanijeva skupina se je glasovanja vzdržala. — V omenjeni resoluciji je rečeno, da glavni svet KD potrjuje odločitev levega centra in daje popolno podporo Morovi vladi pri izvajanju sporazuma med štirimi vladnimi strankami. Zelo dobro so poudarjeni smotri, ki navdihujejo delo KD in ki velja, da jih navedemo: »Obramba in uveljavljanje verskih in etničnih vrednot italijanske družbe, zlasti kar zadeva družino; politika miru in sodelovanja med narodi, ki naj

temelji na krepitvi naddržavnih institucij, na resnih naporih za mednarodno pomirjenje in razorožitev, na aktivnem sodelovanju v atlantskem zavezništvu in na demokracičnem procesu gospodarske in politične združitve Evrope; trdno in odločno nasprotovanje vsakršnemu totalitarizmu in vsakršni obliki reakcionarnosti, ki je v nasprotju z načeli ustave; nepopustljivo zoperstavljanje komunizmu, ker njegova ideologija in praksa nasprotujeta naziranju, ki ga KD ima glede človekove osebnosti in družbe«.

Odmev na sestavo novega vodstva KD je pri strankah vladne večine bil v glavnem pozitiven. Sam socialdemokratski voditelj Saragat, ki je pred zasedanjem bil zelo glasen in bral vsem levite, kakšno bi moralo biti novo vodstvo KD, je izjavil, da vlada levega centra ni s tem utrpela nobene škode. Položaj torej le ni bil tako črn, kakor ga je prikazoval prejšnji teden Saragat.

Vsi mrtvi pri letalski nesreči v Španiji

Dne 2. oktobra zjutraj je potniško letalo »DC 6«, namenjeno v Port Etienne v Mavretaniji, zadelo ob pobočje gore Mulhacen v Sierra Nevada v Španiji in se razletelo. Na letalu je bilo 76 potnikov in sedem članov posadke, ki so vsi izgubili življenje. Ker je gora Mulhacen najvišji vrh na Iberijskem polotoku, visoka 3500 metrov, je bilo reševanje trupel silno oteženo. Med potniki je bilo tudi dvajset otrok, in med temi pet novorojenčkov.

Poročilo s koncila

Pretekli teden je koncil nadaljeval v zelo hitrem tempu s svojim delom. Na vrsti je bila najprej razprava o judih, nato pa ona o božjem razodetju. Razpravo o judih so zaključili, ono o božjem razodetju pa bodo šele ta teden.

O JUDIH

IN NEKRŠČANSKIH VERSTVIH

V osnutek o ekumenizmu je pok. papež Janez XXIII. hotel naj pride tudi posebno poglavje o judih. To je hotel predvsem kot nekako zadoščenje za vsa preganjanja judov v naših časih, pa tudi zato, ker je čas, da se izkaže pravica tudi za jude. Ko je koncil razpravljal o ekumenizmu in s tem o odnosu do nezedinjnih kristjanov, je bil samo korak, da je razširil svoje zanimanje tudi na jude, saj je Kristusova vera dopolnilo judovski. Ko so pa na drugem zasedanju načeli to razpravo, so nekateri koncilski očetje takoj ugotovili, da bi bila razprava zelo pomankljiva in bi koncil le napol opravil svoje delo, če bi se ne ozrl tudi na druga verstva. Poleg tega so takrat bili mnogi škofje mnenja, da je predloženi osnutek izjave nezadovoljiv, zato so naložili posebni komisiji, naj ga pregleda in razširi tudi na nejudje. To se je zgodilo med II. in III. zasedanjem. Tako je prišel sedaj na vrsto v razpravo novi osnutek izpopolnjen in razširjen.

Pri razpravljani so se oglasili številni koncilski očetje, ki so v glavnem osnutek pohvalili, obenem pa dodali svoje opombe. Med temi velja posebej omeniti, kako so razni govorniki poudarjali, da je treba enkrat za vselej izbrisati očetek, da so jude »bogomorivci«. Neki škof je dejal, da smo Kristusa umorili vsi, ki smo grešniki, in ne samo jude.

Poleg tega pade krivda za dejanski umor Kristusa le na nekatere jude tedanjega časa in ne na vse, zlasti ne na celoten judovski narod. Kakor bi bilo krivično, če bi vse Evropejce obdolžili umora 6 milijonov judov med zadnjo vojno, tako je krivično, če dolžimo ves judovski narod zaradi umora Kristusa-Boga.

Vrhu tega so se razni koncilski očetje ustavili še ob tistem delu izjave, ki govori o drugih nekrščanskih verstvih. Nekaterim so se zdeli ti členi prekratki, češ da gre vendar za skoro dve milijardi ljudi. Eden izmed škofov je predlagal, naj bi izjava posebej omenila tudi muslimane, ki vendar častijo Kristusa in Marijo.

Na koncu so zbrani škofje z veliko večino odobrili, naj se zaključi razprava o tem predmetu.

Duh, ki vso izjavo preveva, je duh spoštovanja do vseh ver in obsodba vsake diskriminacije zaradi verske pripadnosti.

RAZPRAVA O BOŽJEM RAZODETJU

Zadnje dni preteklega tedna je koncil prešel k razpravi o božjem razodetju. Tudi to shemo so že imeli na dnevnem redu na preteklem zasedanju, a so jo zavrnili z veliko večino, češ da ni bila dovolj dobro pripravljena. Zato jo je komisija izvedencev v celoti predelala in tako predelana je prišla sedaj znova na razpravo.

Osnutek o božjem razodetju ima uvod in šest poglavij: 1. Razodetje; 2. Posredovanje božjega razodetja; 3. Navdihljenje in razlaga sv. pisma; 4. Stara zaveza; 5. Nova zaveza; 6. Sv. pismo v življenju Cerkve.

Ta osnutek o božjem razodetju so predložili zato, ker je potrebno, da vatiškanski koncil II. dokonča delo vatiškanskega koncila I. Ta je namreč začel z razlago nauka o božjem razodetju, a je ni dokončal, ker so ga prej prekinili. Ta osnutek je važen tudi zato, ker so se v zadnjem stoletju silno razmahnil študiji o sv. pismu in pa razlaga sv. pisma samega. Papeži so o tem ponovno in ponovno pisali in dajali smernice raziskovavcem in razlagavcem sv. pisma. Zato je prav, da izreče o tem svojo veljavno besedo tudi koncil.

Razprave o tem osnutku so se zaključile v torek.

GLASOVANJA NA KONCILU

Istočasno z razpravami so se nadaljevala glasovanja raznih členov osnutka o Cerkvi. Vsa so potekala zelo hitro in so sedaj odobrili že vse. V najkrajšem času je pričakovati, da bo odobren osnutek v celoti in bo tako to tretji osnutek, ki ga je sedanji koncil sprejel in odobrili. Za njim so takoj začeli glasovati člene osnutka o ekumenizmu, ki so jih predebatirali lani. Tudi tu gredo glasovanja zelo hitro.

SREČANJE PAVLA VI. Z OPAZOVAVCI

V zvezi s koncilom je treba omeniti še avdienco, ki jo je sv. oče imel za vse nekatoške opazovalce na koncilu. Teh je letos še več kot na prvem in drugem zasedanju. Zastopajo vse ločene cerkve razen grške. Sv. oče je imel ob tej priliki govor, v katerem je izrazil svoje veselje ob srečanju s temi odličnimi zastopniki raznih krščanskih cerkva, kar daje upanje na boljše čase. Z njimi je ob koncu zmolil očenaš.

Prizor s škofovskega posvečenja dr. Janeza Jenka v Logu pri Vipavi

Sveti oče v italijanskem poslaništvu

V petek 2. oktobra je sveti oče obiskal sedež italijanskega poslaništva pri sveti Stolici. Sprejela sta ga predsednik Aldo Moro in zunanji minister Saragat. Sveti oče je blagoslovil obnovljeno kapelo v poslaništvu. Nato je še obiskal bližnjo baziliko sv. Evgenija.

Vrnitev relikvij svetega Andreja

Vrnitev relikvij apostola Andreja pravoslavni Cerkvi v Patrasu je važen dogodek v medsebojnih odnosih med katoliško in pravoslavno Cerkvijo. Velike množice so pozdravile in počastile svete relikvije. Poslanstvo, ki je prineslo relikvije in ki ga je vodil kardinal Bea, je bilo deležno velike pozornosti. Pretekli ponedeljek 28. septembra je prišlo do srečanja med kardinalom Bea in metropolitom Krizostomom, ki je poglavar grške pravoslavne Cerkve. Srečanje je bilo prisrčno in daje lepe upe za nadaljne stike.

General jezuitskega reda umrl

V sredo 30. septembra je zadela možganska kap generala jezuitskega reda Jansensa. Bolnik je ohranil zavest in so mu na njegovo željo podelili sveto maziljenje. Jansens je po rodu iz Belgije, star 75 let. General jezuitskega reda je od leta 1946 dalje. V ponedeljek 5. oktobra se mu je stanje poslabšalo in je umrl. Tik pred smrtjo je prihitel k njemu sam sv. oče in mu podelil odvezo »in articulo mortis«.

Opazovavke na koncilu

L'Osservatore Romano je objavil imena žensk opazovavk na koncilu. Med njimi je 8 redovnic in 7 gospa, ki so bile izbrane kot predstavnice raznih kontinentov. Med njimi sta tudi dve vojni vdovi, ki naj bi bili kot izraz vojnega trpljenja in želje po miru.

Indijski predsednik na evharističnem kongresu

Predsednik Indije je kardinalu Graciasu obljubil, da se bo 28. novembra udeležil otvoritve svetovnega evharističnega kongresa.

Franjo Seper — 10 let zagrebški nadškof

Zagrebški nadškof dr. Seper praznuje desetletnico, odkar je prevzel vodstvo ene največjih škofij na svetu. V katoliški Cerkvi je 2000 škofij, a zagrebška nadškofija je po številu vernikov na 25. mestu. V

Razgovor z ljubljanskimi bogoslovci

»Glas koncila«, verski list iz Zagreba je letošnje poletje izvedel anketo med ljubljanskimi bogoslovci. Poročilo ima naslov »Bodoči duhovniki vedo, kaj jih čaka«. Vmes je slika veselih bogoslovskih obrazov. Vsebuje odgovore na vprašanja, ki jih je postavilo uredništvo bogoslovcev in so jih ti — na željo uredništva — na hitro napisali na papir. Anketa je bila popolnoma prostovoljna. Večina od bogoslovcev se je rada odzvala.

V tem, kar so bogoslovci odgovorili, je mnogo zanimivega tudi za nas, ki smo sosedje ljubljanske nadškofije. Iz njihove odgovora na vprašanje, iz kakšnih družin izhajajo, zvedo, da jih izhaja okrog 50 odstotkov iz delavskih družin 45 odstotkov iz kmečkih in 5 odstotkov iz uradniških.

Za današnje čase je bilo zanimivo vprašanje, kdaj so se posamezniki izmed njih odločili za duhovski stan. Iz odgovorov je razvidno, da se je večina od njih odločila v starosti nad 20 let. Eden od njih je v tej zvezi povedal, da je maturiral kot brezverec, v počitnicah pa je začel razmišljati in našel Boga ter se dosledno temu odločil, da postane ves njegov.

POLNI IDEALIZMA

Večina (46 odst.) sedanjih slovenskih bogoslovcev si želi dušnopastirskega dela med kmeti in delavci. Kmečke in delavske ljudi namreč dobro poznajo. Glede dela, ki jih čaka, si ne delajo nobenih utvar ali, kakor je zapisano, nimajo nikakršnih iluzij o nobenega od njih ne vodi pri tem kak avanturizem.

Sicer so pa tudi že sami na sebi občutili prezirljive poglede, ki lete vsak čas na »črnosuknje«. Za vse to vedo in so se ravno zaradi tega odločili stopiti v bogoslovje.

njej pride na vsakega duhovnika po tri tisoč vernikov. V nadškofiji, v kateri je versko življenje zelo razgibano, se čuti veliko pomanjkanje duhovnikov, dobrih družin in cerkva. V svoji kratki poslanici hrvaškim vernikom, zagrebški nadškof poudarja v prvi vrsti dve važni zadevi: poučevanje krščanskega nauka in aktivno sodelovanje vernikov pri službi božji. (Glas koncila)

Marijin kip na japonski sveti gori

Na gori Fudžijama, ki je Japoncem sveta, bo v začetku svetovnih olimpijskih iger odkrit Marijin kip. Kot je znano, ravno na tej gori, kjer je ognjeniško žrelo, mnogo Japoncev napravi samomor. Naj bi odslej take nesrečneže Marija varovala pred tem korakom!

Dušno pastirstvo med mornarji

V Liverpoolu v Angliji je bilo 14. mednarodno zasedanje Apostolatus maris. To je dušnopastirska ustanova, ki skuša v verskih zadevah pomagati mornarjem in delavcem po pristaniščih. To delo ni lahko, a se polagoma le uveljavlja. Prvi začetki tega segajo v leto 1920, ko so v Glasgowu smotno začeli z dušnim pastirstvom med pomorščaki in pristaniškimi delavci. Leta 1940 je Pij XII. dal ustanovi uradni pečat in izročil skrb zanjo Konzistorijski kongregaciji. Danes je na svetu 500 duhovnikov, ki se bavijo s tem delom. 72 je pa klubov v najvažnejših pristaniščih, kjer se pomorščaki zbirajo pod okriljem Apostolatus maris. Oddelke Apostolatus maris je tudi v Trstu.

S.O.S. avtomobilistov

Na pobudo jezuitskega patra Leppicha in s pomočjo večje skupine aktivnih nemških katoličanov so se v Nemčiji pojavili na avtomobilih prvi znak S.O.S., kar znači v angleškem jeziku »Save our souls« (rešite naše duše). V primeru avtomobilske nesreče je policija takoj na mestu, zdravniki tudi, radovedneži še bolj; a nikomur ne pride na misel, da bi poklical duhovnika, ki bi umirajočim dal odvezo. Zato pa so zglejnj nemški katoličani začeli z akcijo S.O.S. Na zadnjo šipo avtomobila pritisnejo okroglo modro tablico s križem in tremi črkami S.O.S. To znači, da v primeru nesreče prosijo, naj pride duhovnik do njih. A ne samo to! Z omenjeno tablico jasno tudi pričajo, da so praktični katoličani, kamorkoli že gredo. Tudi v Italiji se že opažajo enake tablice, ki so klic na pomoč v zadnji sili, a obenem pričča žive vere lastnika avtomobila.

DELATI ZA LJUDI

Nadalje je značilno, da bi se jih 20 odst. rado posvetilo vzgoji mladine odnosno dušnopastirskemu delu med mladino. Eden od njih je dejal, da bi se rad čisto posvetil bolnikom in invalidom. Mnogi med njimi so poudarili, da je apostolsko delo nemogoče, če apostol sam ne živi globokega duhovnega življenja. Eden od njih, kontemplativni redovnik, je zavestno in odločno prepričan zapisal: »Verujem v apostolsko silo kontemplativnega življenja«.

Na vprašanje, zakaj se je svet odtujil veri, so vsi kot dogovorjeno temeljito odgovorili:

»Čisto gotovo ni nujno, da izboljšanje življenjske ravni vodi do izgube vere ali da je konkretni razvoj zavil po tej poti v laksnost (ohlupnost, popustljivost) in ateizem. Največ ljudi ne veruje, ker niso poučeni!«

N. T. Kr.

VPRAŠUJETE - ODGOVARJAMO

Legia Nazionale

Slišala sem, da je »Legia Nazionale« družstvo, ki je nam Slovincem škodovalo in škoduje. Prosim, da mi pojasnite, kakšno je to društvo in ali nam je res škodovalo in škoduje.

M. P.

Odgovor. Junija 1886 so trentinski italijanski rodoljubi ustanovili društvo »Pro Patria«, ki je kmalu raztegnilo svoje delovanje tudi na naše kraje. Glavni cilj tega društva je bil, da ustanavlja italijanske šole in otroške vrtce. Plemeniti namen, kateremu ni ne bi mogli ugovarjati, če ne bi bilo društvo šlo za tem, da naše otroke potujči. Asimilacija, to je potujčevanje naših otrok je bil tudi eden od glavnih namenov omenjenega društva. Z raznimi sredstvi si je društvo prizadevalo potujčiti naše otroke z izgovorom, da hoče samo ohraniti italijanski značaj teh krajev proti nemškemu pritisku na Trentinskem in slovenskemu v Julijski Benečiji.

Avstrijska vlada je pa 23. maja 1890. razpustila društvo »Pro Patria«, ker da je bilo iredentistično, to je, ker da je širilo gibanje za priključitev teh krajev k Italiji. »Iredent« pomeni »neodrešen«, namreč neodrešen od tuje oblasti.

Toda že 2. novembra 1891, na dan sv. Justa, so ustanovili Italijani v Trstu novo društvo pod imenom »Legia Nazionale«, z istimi cilji in istimi sredstvi. Glavno sredstvo so bile zopet šole in otroški vrtci. In v naših krajih je »Legia« ustanovljala šole ne samo v italijanskih krajih, ampak tudi v čisto slovenskih in hrvaških krajih na Goriškem in Tržaškem v Istri in Dalmaciji. Veliko naših otrok je potujčila. Po letu 1910 je »Legia« vzdrževala 74 ljudskih šol in vrtcev na Tren-

Množični beg iz vzhodnega Berlina

Medtem, ko vsi demokratični časopisi prinašajo na prvih straneh vest o pobegu 57 nemških državljanov iz vzhodnega v zapadni del Berlina, komunistični časopisi o tem molčijo. Njihovi sopotniki pa pravijo: mi tega nismo videli, zato ne verjamemo, to je le politična propaganda.

Resnica pa je, da je v noči od nedelje na ponedeljek 57 oseb, 31 žensk, 23 moških in trije otroci po podzemskem rovu doseglo svobodo. Ko je zadnjih sedem oseb vstopilo v rov, so jih vzhodne straže zapazile. Začuli so se streliti. Od ubežnikov ni bil nihče ranjen, pač pa so strelji ubili podčastnika vzhodnega sektorja Schultzja. Kdo ga je ubil? Mnenja so različna. Ubežniki so bili brez orožja, oborožen je bil samo zadnji mož, ki je kril beg. Bajje, da je podčastnik hotel še sam zbežati na zapadni sektor, a je bil pri tem razkrinkan in ubit.

To se je zgodilo komaj 48 ur pred velikimi slovesnostmi 15 obletnice demokratične nemške republike. Kako je ta republika demokratična, pričra najbolj ta množični beg.

tinskem, na Goriškem, na Tržaškem, v Istri in Dalmaciji. Podpirala je 136 šolskih zavodov, vodila 153 knjižnic. Imela je 177 podružnic v petih zgoraj omenjenih pokrajinah, nad petinštirideset tisoč članov in okoli 1 milijon kron premoženja, kar je bilo za tisti čas velika vsota.

Ko je leta 1915 nastala vojna med Italijo in Avstrijo, je »Legia« prenehala delovati, a leta 1918, po koncu vojne je zopet obnovila svoje delovanje. Fašizem je »Legio« razpustil, ker je hotel imeti vse v svojih rokah.

»Legia« tudi danes deluje v naših krajih v zanejstvu, kakor se naglašja »per la tutela della lingua e della civiltà«, za zaščito italijanskega jezika in italijanske civilizacije. Plemeniti namen, toda žal združen tudi s težnjo za asimilacijo našega naroda. Zato zahteva delovanje »Legie« največjo pazljivost in previdnost z naše strani, ker drugo je ohraniti italijansko zavest pri Italijanih, drugo pa hoteti asimilirati, potujčiti naše otroke.

Mihec in Jakec

V Trstu bijeta ure na zvon v stolpu nad uro na županstvu Mihec in Jakec. Kaj nam veste povedati o Mihcu in Jakcu?

S. M.

O Mihcu in Jakcu se pripoveduje šaljiva tržaška zgodba. Pred županstvom je bil nekoč žilvski trg. Mihčeva in Jakčeva sta hodila kupovat na trg in sta si imeli vedno toliko novega povedati. Sele poldan jih je spravil s trga. Zato se bilo kosilo vedno prepozno. Moža sta se dogovorila in se spravila na stolp ter sama predčasno odbila poldan. To je pomagalo. Kosilo je bilo o pravem času pripravljeno. Zato od tedaj stojita ob zvonu.

NIKDAR POZABITI NA SMISEL ŽIVLJENJA!

Ob vseh zamejskih skrbeh ne smemo nikdar zgubiti izpred oči glavnega smotra — pomena življenja. Vprašanje, čemu smo na svetu, je vprašanje, ki se tiče vsakega izmed nas. Ako bi namreč izgubili pravi cilj izpred oči, bi bili zaman vsi napor v zvezi s politično, gospodarsko in kulturno krepitvijo, ves trud po izboljšanju življenjskih prilik. Znano je, da človek ne živi samo od kruha, ampak tudi od duha.

Goto se dandanes mnogo stori za izobrazbo mladine. Ne samo to. Področja znanosti so tako narasla, svetovnopolitična vprašanja so večkrat tako zamotana, idejna zmeda je tako velika, da je postal tudi odrasel človek glede svojega odnosa do življenja nesiguren. Zato se ne čudimo, ako se polaga tolikšna važnost na nadaljnjo izobrazbo tudi odraslega človeka. Človek čuti v svoji majhnosti nasproti silam atoma, pred stroji dvajsetega stoletja, brezmejnostjo vesolja ter duhovno praznino vendar neke potrebe, da se ob velikih in tako naglih spremembah v svetu vedno znova vsaj za silo orientira ter uredi svoje življenje po zahtevah in potrebah sodobnega časa. Pri tem pa je nadvse važna duhovna orientacija, kajti le, kar je duhovno močno in zdravo, bo v življenju tudi obstalo. Morda se tega premalo, morda sploh ne zavedamo.

Najmočnejše gonilne sile v življenju posameznika in družbe, glavne odločujoče

sile za uspehe in neuspehe v poklicu, družini ter javnem življenju so mirna vest in prijateljstvo z Bogom. To so kvalitete, ki bodo tudi v bodoče odločale o naši usodi ter usodi vsega človeštva.

Kako urediti svoj odnos do sočloveka, kako služiti družbi v malem in velkem, kako urediti življenje v državi, med narodi, kako vobče reševati svetovna vprašanja, je jasno izpovedano v božjih zapovedih, v Njegovem evangeliju, večnoveljavni blagovesti Kristusovi. Gledanje na svet v luči krščanskih načel ter želja, da vskladimo z njimi vse naše hotenja, stremljenja, in dejanja, je, kar bi moralo biti živo v srcih vseh, ki se zavedajo, kaj pomeni posamezniku, družini, vaškemu občestvu, narodni skupnosti vera ter življenje po njej.

Zato bodimo Bogu hvaležni za vsakega duhovnika, ki deluje med nami ter vedimo, da bi bilo naše življenje brez povezave s Cerkvijo kmalu podobno telesu brez duše, brez srca. Zamrlo bi v nas vse lepo, vse plemenito, vse svetlo, usahnilo bi v nas spoštovanje do idealov ter stremljenje po njih, sleherna odpornost, predvsem pa vera v vse dobro, svetlo in večno. Za ljudi, za narode s takšnim mišljenjem in načinom življenja bi neizogibno veljalo: »Na smrt obsojeni!«

Je prav, da presodimo narodni položaj enkrat tudi iz tega vidika.

Dr. V. I.

Deželna uprava ne more dihati

Po daljšem odmoru je bilo prejšnji teden v Trstu novo zasedanje deželne sveta. V začetku seje je predsednik sveta dr. De Rinaldini izrekel najboljše želje za ozdravitev predsednika republike Segnija in izrazil sožalje ob smrti Palmira Togliattija. Sporočil je, da je vladni komisar vrnil zakon o plačah oseba deželni organov, češ da ni v skladu s členom 68 statuta in s predpisi o javnih službah.

Predsednik deželne odbora (vlada) dr. Berzanti je poročal, da odbor ni mogel pripraviti proračuna, ker še niso bili objavljeni predpisi za izvajanje statuta. Ko jih bo paritetna komisija izdelala, bo odbor pripravil proračun in ga predložil svetu.

Nato so bila na vrsti vprašanja, interpelacije in resolucije.

Deželni statut določa, da bo prve stroške za delovanje deželne uprave krita vlada. Tega denarja še ni, odnosno ga je zelo malo, tako da pomanjkanje denarja ovira celotno delovanje deželne odbora, ki ne more dihati. Spor je nastal tudi glede razpolaganja s posebnim skladom za Trst, tako da denar leži zamrznjen, dežela, pokrajina in občine pa so brez sredstev, ki jim gredo iz omenjenega sklada. Deželna uprava zaradi pomanjkanja denarja tudi ne more nastavljanjati uslužbenecv. Začasno je najela 35 uslužbenecv državne uprave.

Ker je treba zaradi nastalega položaja nujno nekaj narediti in ker bi morala imeti dežela proračun takoj od prvega dne svojega uradnega delovanja in ne šele od 1. januarja 1965, kakor bi hoteli v Rimu, je deželni svet soglasno sprejel resolucijo, ki pravi med drugim: Deželni svet je vzel na znanje poročilo predsednika deželne odbora o finančnih določilih, ki uravnavajo delovanje dežele in o izvršnih predpisih k statutu v pogledu financ, ter ga odobrava. Deželni svet odločno poziva vlado, naj čimprej izda izvršilne predpise, ki bodo omogočili takojšnjo veljavo čl. 49 statuta dežele Furlanija-Juljske Krajina. Ti predpisi morajo vsekakor postaviti za začetek prvega proračunskega razdobja datum, ki ne sme biti kasnejši od 26. maja 1964. Deželni svet tudi izraža željo, da bi bili predpisi o izvajanju statuta, vsebovani v čl. 65 in 57 izdani do 31. 12. 1964 v celotnem in dokončnem besedilu.

UPRAVNE VOLITVE

Vladni komisar dr. Mazza je objavil odlok o razpisu pokrajinskih in občinskih volitev. Uradno je torej potrjeno, da bodo na Tržaškem pokrajinske volitve ter občinske volitve v okoliških občinah v nedeljo 22. novembra in dopoldne v ponedeljek dne 23. novembra. Bralce »Katoliškega glasa« prosimo, naj oprostijo, ker se je v zadnji številki vrnil neljubi tiskarski škrtat in zato ponavljamo tisto mesto, ki je bilo zaradi škrtata nejasno in se pravilno glasi:

Medtem ko bodo občani tržaške mestne občine volili samo pokrajinske svetovalce, bodo občani okoliških občin volili dvojno, to je pokrajinske svetovalce in občinske svete svojih občin. V teku je akcija za zbiranje podpisov predlagateljev list. Lepo prosimo vse, na katere se bodo obrnili zaupniki Slovenske skupnosti, naj dajo svoj podpis kot predlagatelj pokrajinske liste in občinskih list.

Politično tajništvo SKS

SEM TER TJA PO ITALIJI

Uradna otvoritev »Ceste sonca«

V nedeljo 4. oktobra, na praznik svetega Franciška — zavetnika Italije, so oblasti slovesno otvorile celotno Cesto sonca, ki povezuje skoro ves polotok od severa do juga, od Milana do Neaplja.

V Florenci so predsednik IRI Petrilli, minister Bo, predsednik italijanske vlade Moro in minister Pieraccini prisostvovali v cerkvi sv. Janeza Krstnika slovesnemu Te Deumu, ki ga je opravil nadškof msgr. Florit za to srečno dokončano velikansko delo, ki bo v ponos še poznim rodovom.

Cesta sonca meri 775 km, je dvosmerna in je široka 24 m s tri metrsko razdelitveno progo v sredi. Ima 400 velikih umetniških del, 38 dvojnih predorov in vse potrebne uslužnostne urade, delavnice in bencinske črpalke ob poti, kakor tudi telefonov za hitro pomoč, krožne poti, ki peljejo do večjih mest in naselij, nadvozne poti in vse kar je potrebno, da promet brezhibno deluje na takih avtocestah.

Izdatki za to ogromno delo so bili tudi temu delu primerni: 350 milijonov lir za vsak km ceste, skupno 272 milijard. To so številke, ki prevzamejo. So pa še dru-

NENAVADNA SOVPADNOST med Kennedyjevo in Lincolnovo smrtjo

Uradno poročilo »Warren« o okoliščinah Kennedyjeve smrti je razkrilo nekatera dejstva, ki so vzbudila splošno pozornost, saj gre za očitno sovpadnost med tragično smrtjo dveh severnoameriških predsednikov: Lincoln in Kennedyja.

1. Tako Abraham Lincoln kot John Kennedy sta bila odločna zagovornika splošnih državljskih pravic, zlasti kar tiče črnecv.

2. Lincoln je bil izvoljen za predsednika l. 1860, Kennedy točno sto let pozneje.

3. Lincolnov tajnik se je pisal Kennedy. Odločno je odsvetoval Lincolnu, naj ne hodi v gledališče, kjer se je nato izvršil atentat. Kennedyjev tajnik se je imenoval Lincoln. Pred odhodom iz Washingtona mu je še svetoval, naj ne gre v Dallas.

4. Zeni obeh predsednikov sta zgubili sinova, ko sta bili v Beli hiši.

5. Tako Lincoln kot Kennedy sta bila umorjena v družbi svojih žena in to na petek.

6. Oba morivca — Booth in Oswald — sta bila doma iz Juga države ter ekstremista.

7. Lincoln so umorili v gledališču »Ford«; Kennedyja so strelji zadeli na avtomobilu značke »Lincoln«, produkt Fordovega avtomobilskega podjetja.

8. Lincoln je atentator napadel v loži gledališča, Kennedyja iz okna magacina visoke hiše. Morivec Lincoln se je po zločinu zatekel v neki magacin, Oswald v kinematografsko dvorano.

9. Oba atentatorja sta bila ubita, preden sta bila zaslišana in obsojena.

10. Tako Lincolnov kot Kennedyjev naslednik na predsedniškem sedcu ZDA, sta se pisala Johnson. Oba sta bila doma iz Juga države in sta prej bila senatorja.

11. Andrej Johnson, Lincolnov naslednik, se je rodil l. 1808; Lindon Johnson točno sto let kasneje, leta 1908.

Kot je razvidno, je sovpadnosti več kot dovolj. Seveda vse to ne spremeni na dejstvo, da je Kennedyjev umor kljub poročilu »Warren« še vedno v skrivnostno meglo zavil in da obstajajo mogočni vplivi, ki morda nikdar ne bodo dovolili, da bi čista resnica prišla na dan.

Tokio je pripravljen

V Tokiu je vse pripravljeno za olimpijado, ki bo letos v japonski prestolnici. V soboto 3. oktobra je na povabilo olimpijskega odbora prispela v Tokio znana grška dramska igralka Aleca Katselli, ki že od berlinskih olimpijskih iger dalje igra vlogo svecenice olimpijskega ognja. Predstavili so ji mladega Japonca Yoshinorija Sakaia, ki se je rodil na dan, ko je nad Hirošimo eksplozirala atomska bomba in bo na dan otvoritve zadnji ponesel bakljo na stadion.

Ogromna množica 15 tisoč oseb je pozdravila olimpijsko bakljo, ko je prispela v Nagoyo. V gneči je bilo 5 oseb ranjenih. Isti dan so imeli tudi v Tokiu generalno otvoritveno slovesnost, ki bo v soboto 10. oktobra.

Druga konferenca nevezanih

V ponedeljek se je v Kairu začela konferenca nevezanih držav. Udeležuje se je 57 držav, od katerih 11 kot opazovavke. Na prvi konferenci nevezanih držav leta 1961 v Beogradu je sodelovalo 28 držav, od katerih so bile tri opazovavke. To izredno povečanje števila udeleženk na kairski konferenci je pripisati nastanku številnih novih afriških in azijskih držav. Saj je med novimi deželami, ki sodelujejo na konferenci, kar 18 iz Afrike. Sploh je afriški kontinent najštevilnejši zastopnik in sicer z 29 državami, med katerimi tudi bivši belgijski Kongo. Izmed ostalih držav so tri iz Evrope (Jugoslavija, Finska kot opazovavka ter Ciper), deset iz Latinske Amerike ter 15 iz Azije.

Dnevni red konference je zelo obsežen ter vsebuje splošno razpravo o mednarodnem položaju, o krepitvi mira, o gospodarskem sodelovanju, o kodifikaciji načel mirroljubne koeksistence v okviru OZN

Avtocesta Trst - Benetke

Pred dnevi so odgovorni krogi, ki se bavijo s financiranjem avtoceste Trst-Benetke ugotovili, da dela redno potekajo na odseku Trst-Videm in da so tudi že preskrbeli denar za dela med Palmanovo in Tiltentom. Težje pa naj bi bilo vprašanje financiranja del med Tiltentom in Mestrami. Upati je, da bo posegla vmes med drugimi tudi nova deželna uprava.

Omejevanje prodaje na obroke

Poslanska zbornica je končno odobrila zakonski osnutek, ki ureja prodajo nekaterih industrijskih proizvodov po obrokih. Temu zakonu so podvrženi naslednji predmeti: televizorji, katerih vrednost presega 100 tisoč lir vrednosti, radijski aparati, registratorji itd., ki presegajo vrednost šestdeset tisoč lir, gospodinjstve naprave nad 100 tisoč lir vrednosti, fotografski, kinematografski in optični aparati nad 50 tisoč lir vrednosti (ako niso namenjeni znanstveni, poslovni, industrijski rabi), zasebna plovila in njihovi motorji nad 100 tisoč lir vrednosti, motorna vozila za zasebno in javno rabo, motocikli z več kot 125 kub. cm.

Navedene predmete lahko odjemalec kupi tudi na obroke a s posebnim pismenim dogovorom s prodajalcem glede plačevanja. Razen tega mora izročiti trgovcu vsaj 25 odstov vrednosti kupljenega predmeta, ostalo pa mora izplačati v največ 24. mesečnih obrokih.

Lahko jih nabavi tudi proti plačilu, odloženemu na določen rok. V tem primeru mora takoj izplačati vsaj 30 odstov vrednosti, ostalo pa najkasneje v 12 mesecih.

niti se ni smela niti za minuto, da gre v bližnjo hišo izpit kozarec hladne vode, ker v svoji rafiniranosti so bili zmožni poklicati jo prav tisti trenutek, ko je ni bilo tamkaj. Tako so znali kaznovati ne samo pripornika, temveč tudi njegove najbližje! In po vsem tem so dovolili 15-minutni razgovor z zaprtim, in še to ob navzočnosti straže, ki je pogovor neprestano prekinjala!

Obnovil se je šolski pouk: tudi tukaj se je takoj pokazala selekcija: otroci nove miselnosti in otroci vernih staršev. Tako zvane »boljše šole« so zaprla svoja vrata otrokom, ki so obiskovali krščanski nauk po cerkvah: za vaše otroke ni mesta na naši šoli! — Zopet so bile postavljene matere pred izbiro: ali zvestoba Bogu. Cerkev ali pa zatajiti svoje prepričanje in pustiti vzgojo otroka v brezboštvo. Če se je odločila za prvo, je izpostavila preganjanju sebe in otroka. Kakšen udarec za verno mater, ko je prišel otrok iz šole in izjavil: »Učitelj je rekel, da Boga ni! To je samo bajka. Ti si mi lagala, ko

si mi govorila o Bogu!» Pa zopet drugi otrok: »Mama, moj oče je izdajavec, ker je bil domobranec!» Mlada, desetletna hčerka znanega domobranskega borca, obsojenega na več let ječe, je tako zabrusila svoji materi v obraz! Dali so naše otroke med najbolj pokvarjeno otročad v šoli z ironično, sarkastično pripombo: »Bodo vaši otroci, ki hodijo k verouku, izpreobrili te pokvarjenice!» Kakšno trpljenje matere, ki ji hočejo tako načrtno pokvariti otroka!

Naj bežno omenim tudi redovnice: svojo mladost, svoje deklstvo so posvetile Bogu — odmrle so svetu in njega mikam. Skrite za samostanskim zidovjem ali vse v žrtvovanju pri službi bolnikom in starčkom so mirno in vdano častile svojega božjega Zenina. Tudi njim ni bilo prizaneščeno: razdejali so jim varno samostansko zavetje, vrgli jih v hrup in trušč življenja. Vse nebojlene, odtujene temu vrvežu. Mnogo so jih potaknili tudi po zaporih.

(se nadaljuje)

Zastarela miselnost

Od časa do časa zatrobijo v rog gotovi ekstremistični elementi, češ, vsi na okope, preti nam velika nevarnost, kajti Slovenci so že na pohodu.

Tak bojni krik je zagnala pretekli teden mladina, ki je okoli mladinskega udruženja »Giovane Italia«. Kakšnega mišljenja je ta mladina, pač ni treba pojasnjevati.

Kaj se je pravzaprav zgodilo? Cujte in strmite!

Redni profesor Mihael Rosi-Rožič, ki je že več let nameščen kot ravnatelj na slovenskih srednjih šolah v Gorici, je zmagal natečaj za ravnatelja l. stopnje in bil z ministrskim dekretom aprila 1964 potrjen za to mesto. Ker je bilo na italijanskem klasičnem liceju »Dante Alighieri« v Gorici to mesto nezasedeno, je prof. Rosi vložil prošnjo in to mesto tudi dobil. Tako je s šolskim letom 1964/65 dobil stalni sedež v Gorici. Njegovo stalno službeno mesto je bilo do sedaj v Vidmu.

Razumljivo je, da ta odredba ni bila po godu gotovim gospodom, ki so videli v tem imenovanju kršenje starih pravil in so tako našuntali neko mladino, da je zagnala krik in vik, ki ni bil prav nič potreben, kajti prof. Rožič je istočasno vložil na ministrstvo prošnjo, da bi še nadalje vršil dolžnosti ravnatelja na slovenskih srednjih šolah.

Vse druge politične skupine so se v tem slučaju pokazale razsodne in obsodile zastarelo miselnost oseb okoli »Giovane Italia«. Tako je tudi prav. Kajti vsak pravičen človek mora priznati, da so vsi pošteni in lojalni državljani enaki pred zakonom, in to tudi če so sinovi slovenskih staršev.

Radio Trst A

Teden od 11. do 17. oktobra 1964

Nedelja: 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Marjetica in vezena srajčica«, mladinska radijska igra, ki jo je napisala Tončka Curk. — 12.00 Slovenska nabožna pesem. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. Urednika Mitja Volčič in Dušan Černe. — 14.30 Sedem dni v Trstu. — 15.45 Pevski zbori Furlanije-Juljske benečije: Zbor »Tarvisio«. — 18.00 Kino, večeraj in danes. Urednik Sergij Vesel. — 20.30 Iz slovenske folklore: »Bendemale bomo«, pripravila Lelja Rehar.

Ponedeljek: 11.45 Ameriški odmevi. — 18.30 Naši mladi solisti. — 20.30 Wolfgang Amadeus Mozart: Titova dobrotljivost, opera v dveh dejanjih.

Torek: 11.45 Jugoslovanski orkestri in pevci. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.30 Sodobna italijanska glasba. — 19.15 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. — 21.30 Slovenske novele 19. stoletja: Josip Stare: »Kos v kletki«. — 21.55 Koncertistij naše dežele.

Sreda: 12.15 Podobe iz narave. — 18.30 Skladatelji v obeh njihovih sodobnikov »Claude Debussy«, pripravil Dušan Pertot. — 19.15 Slovensko gledališče na Tržaškem: (3) »Iz diletantizma v profesionalizem«. — 20.30 Simfonični koncert Italijanske Radiotelevizije iz Rima. — V odmoru (približno ob 21.15) Iz pesniških gajev: »Simon Gregorčič, ob 120. obletnici rojstva«, pripravil Martin Jevnikar.

Četrtek: 12.15 V Trstu pred sto leti. — 18.30 Kantate in oratoriji. — 19.15 Gradovi na Goriškem: »Stanjelski grad«, pripravil Rado Bednarik. — 20.30 »Uradnikova smrt«. Novela Antonia Pavloviča Čehova.

Petek: 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.30 Jugoslovanski solisti. — 19.15 Jadransko morje: Gojmir Budal: (15) »Tržaško tržišče«. — 20.30 Gospodarstvo in delo. Urednik Egidij Vršaj. — 21.00 Koncert operne glasbe. — V odmoru (približno ob 21.30) Svet umetnosti: Milko Bambič: »Furlanski bienal antične umetnosti«.

Sobota: 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 12.15 Pogled na svet. — 15.00 »Velan«. Oddaja za avtomobiliste. — 15.30 »Leonarda«, igra v štirih dejanjih, ki jo je napisal Björnstjerne Björnson, prevedla Nada Konjecić. — 17.20 Drugi Vatikanski koncil. Poročila in komentariji o vesoljnem cerkvenem zboru. — 18.30 Glasbena oddaja za mladino, pripravil Dušan Jakomin. — 19.15 Družinski obzornik. Urednik Ivan Theuerschuh. — 20.30 Teden v Italiji. — 20.45 Zbor »Jacobus Gallus-Peteline iz Celovca«.

Slovenska žena

spominu slovenskih žrtev

TIHA MUCENISTVA

Za prvimi tedni preseljevanj in vseh mogočih šikan so začela prihajati poročila o zajetem vlaku ranjencev, o njih pokolu na Golem brdu pri Ljubljani — studenci izpod pečin pod Sv. Katarino so začeli teči rdeči — zakravela so srca mater, sester, nevest pobitih ranjencev. In potem vedno strašnejše, tako težko verjetne vesti o vračanju domobrancev. Trpljenje naše žene doma se je združilo s trpljenjem onih, ki so bili v taboriščih onkraj Karavank. Iz sodnih dvoran je začel raditi po zvočnikih prenašali prve obravnave proti zajetim domobrancem in protikomunističnim idejnim borcem. Bilo je strašno, ko si sročal žene teh mož: v očeh neznozna blazna bol, trepet, strah, boja-

zen za usodo moža, za usodo otrok, ki so že bili zaznamovani: sin, hči zločinca. In ko so se izvršile prve sodne usmrtnice, žena ni vedela, kje naj išče grob svojega moža, da pomoli ob njem očenaš za pokoj njegove duše, mu položi kitico cvetja na prerano gomilo. In koliko je bilo obsodb na zaporno kazen: začelo se je romanje mater, žena, sester do pripornikov.

Odrekle so si že itak pičlo na karte odmerjeno hrano (v kolikor jim je oblast sploh priznala pravico do teh) in hranile za paket: pa nikdar niso vedele, ali ga bodo mogle oddati priprtemu svojcu ali ne. Zivele so žene le še zato, da olajšajo svojcu s takim mesečnim ali dvomesečnim paketom težki zapor. Mislite si razočaranje, ko je prišla s paketom, od ust pritriganim, do jetnišnice, pa so ji tam povedali, da je priporniku obisk in paket za ta mesec prepovedani! Ali pa: vozila se je žena z brzovlakom 15 ur v eno smer, da obišče zaprtega moža, in je morala ves dan na vročem soncu pred jetniškimi vrati čakati na vpoklic k razgovoru: odstra-

GORIŠKE NOVICE

80-letnica tradicionalne rožnovenske procesije pri Sv. Roku

Slovesnost rožnovenske Matere božje, ki se vsako leto prvo nedeljo v oktobru praznuje v župniji Sv. Roka, je imela letos še poseben pečat in sicer 80-letnico, odkar se je v tej goriški župniji uvedla rožnovenska procesija.

Bilo je 24. maja 1883, praznik Sv. Rešnjega Telesa, ko so v župniji Sv. Roka ustanovili bratovščino sv. rožnega venca. Popoldne istega dne se je po župnijskih ulicah razvila procesija z novim kipom rožnovenske Matere božje, katerega je daroval Peter Laščak. Naslednje leto je papež Leon XIII. odredil, naj imajo vse rožnovenske bratovščine na rožnovensko nedeljo svojo procesijo s kipom Matere božje. Tako se je tudi pri Sv. Roku dne 5. oktobra 1884, kljub silnemu vetru in preteči nevihti, razvila mogočna procesija skozi župnijske ulice.

Z vsakim letom je svečanost te procesije rasla, da je že leta 1886 pisal goriški tednik »L'Eco del Litorale« o sijajno uspehi procesiji z nepopisno velikim številom vernikov. Takrat so kip Matere božje nosila belobelečena dekleta, sedaj pa postavijo kip rožnovenske Device na okusno okrašen avtomobil in za njim in pred njim gre v procesiji pobožno goriško ljudstvo, saj se je procesija radi udeležijo tudi drugi Goričani, ki še ljubijo tradicije. Letos je imel praznik rožnovenske Marije pri Sv. Roku še drug pomen. Na to nedeljo so blagoslovili temeljni kamen bodočega župnijskega oratorija.

Podgora

Tudi letos so verniki iz Podgore ostali zvesti lepi navadi, da so v procesiji sodelovali na prvo nedeljo v oktobru kip fatimske Matere božje iz farne cerkve v kapelo nad vasjo, odkoder in okrilju zelene pobožja Kalvarije Mati božja blagoslovlja svoje otroke, ki živijo ob njenem vznožju vzdolž bistre Soče.

Kot znano, stoji kapela na kraju bivšega kamnoloma, kamor so se v času zadnje vojne ljudje iz Podgore zatekali pred pretečimi bombnimi napadi iz zraka. Zato je ta kraj združen s spomini na težke čase, pa tudi priča prejetega božjega varstva. Vsakoletna procesija naj bi stalno pričala, da znajo biti podgorski verniki hvaležni Bogu in Materi božji za izkazano pomoč v dnevih stiske.

Kip Marije Device je tri dni pred procesijo zapustil svojo kapelo v pečevju Kalvarije in dobil častno mesto v podgorski župni cerkvi. Pred njim se je opravila nato tridnevna. Na nedeljo rožnovenske Matere božje, letos 4. oktobra, je bil nato slovesni zaključek marijanske pobožnosti. Popoldne se je razvila mogočna procesija s kipom Brezmadežne, ki jo je vodil gospod ravnatelj Alojzjevič Janec Eržen ob asistenci g. dekana iz Standreža Joškota Zorža in g. Albina Martinčiča iz Gorice. Ko je procesija dospela do kapele je v slovensčini izrekel priložnostni govor g. Jože Jurak, g. podgorski župnik Bernard Spacapan pa je njegove besede povzel v italijanščini. Nato je isti gospod opravil sveto mašo, med katero je ubrano prepeval podgorski cerkveni pevski zbor pod vodstvom pevovodje g. Mirka Spacapana. Lepo jesensko popoldne je še posebej pripomoglo, da je vsa slovesnost v vseh navzočih zapustila globoke odmeve.

Standrež

Preteklo nedeljo je bila v Standrežu nedelja za duhovniški naraščaj in za krščansko vzgojo mladine. Nanjo so se verniki pripravili s tridnevno. Vsak večer je bila sv. maša s primernim poukom, katere se je udeležilo kar lepo število vernikov. — Prvo sv. mašo je imel msgr. dr. Franc Močnik iz Gorice, ki je v govoru orisal važnost krščanske vzgoje po družinah, katere temelj mora biti Bog in vera vanj. Pri deseti sv. maši je govoril dr. K. Humar iz Gorice o potrebi duhovnika med krščanskim ljudstvom in dolžnostih, ki jih imajo krščanske družine pri skrbi za duhovniški naraščaj.

Praznik je zelo lepo uspel in Bog daj, da bi tudi iz standreške župnije dobili naraščaj za duhovniške vrste!

Šole so se spet odprle

Kakor po vsej Italiji tako so se tudi pri nas na Goriškem s 1. oktobrom znova odprla šolska vrata in 18.000 otrok in dijakov bo letos obiskovalo slovenske in italijanske šole v naši pokrajini. Povsod se je šolski

pouk začel s sv. mašo, katere so se udeležili učenci in dijaki ter učitelji in profesorji. Goriške ulice so znova oživele, avtobusi in vlaki prevažajo sedaj dnevno v Gorico na stotine in stotine dijakov iz vseh bližnjih vasi in krajev, še posebno iz manjših, kjer nimajo enotne srednje šole.

Slovenske osnovne šole na Goriškem bo letos obiskovalo 388 otrok, od katerih jih bo 77 zahajalo v prvi razred, 87 v drugi, 71 v tretji, 77 v četrti in 76 v peti. Srednje šole vseh vrst bo obiskovalo 248 dijakov.

Tekmovanje za »Memorial M. Filej«

Letos bo tretje leto, odkar S. Z. Olimpija oziroma Oratorij Dominik Savij organizira to tekmovanje v spomin na svojega prvega predsednika prof. M. Fileja. Letošnje prireditve se bodo vršile v drugi polovici meseca oktobra. Program je takole zamišljen:

1) *Lahka atletika.* Ta se bo vršila dne 18. t. m. na Stadionu. Vsak udeleženec bo smel tekmovati v največ dveh disciplinah, ki si jih bo lahko izbral med naslednjimi: teki na 80, 100 in 1000 m; skoka v višino in daljavo; meti krogle, diska in kopja. Kdor bo dosegel najboljši tehnični rezultat, bo dobil prehodni pokal in bo njegovo ime vpisano na pokal. Dosedaj so bili zmagovavci prvo leto Princič in Bensa, lani pa Susič. Čas vpisa je do petka, 16. oktobra.

2) *Odbojka.* Vršila se bo od 24. oktobra dalje v dvorani na Trgu Catterini. Tekmovale bodo skupine, razdeljene po vaseh (n. pr. Steverjan, Pevma, Standrež, Sovodnje, Podgora, Gorica, Rojan iz Trsta in podobno). Prijave prejema Susič za Gorico, Podberšček Edi za Standrež, Valentinčič za Pevmo, Princič za Sovodnje in Podgoro, Terpin Marjan za Steverjan. Zmagovalno moštvo bo dobilo prehodni pokal za eno leto.

3) *Namizni tenis.* Ta turnir se bo vršil v času od 19. oktobra dalje v prostorih Katoliškega doma. Tudi tu naj bi bila moštva razdeljena po vaseh z največ štirimi igralci. Prijave sprejemajo isti fantje kot za odbojko. Za Doberdobje prejema prijave Gergolet in Frandolič, za Jamlje pa Soban Bernard.

Zmagovalna ekipa bo dobila prehodni pokal za eno leto.

Športna kronika Olimpije

V lahki atletiki se je spet izkazal Susič Ivan. Na deželnem prvenstvu kategorije naraščajnikov (allievi) v Trstu dne 4. t. m. je skočil v višino 165 cm in dobil srebrno medaljo (prvi je bil Goričan Mustulin s 170 cm). Preteklo nedeljo pa se je isti atlet udeležil državnega prvenstva CSI v Rovereto; zaradi deževnega vremena in slabega terena je skočil le 160 cm v višino; toda tudi zmagovalec je prišel le do 168 cm, čeprav se je nedeljo prej »dvignil« kar 194 cm.

Začele so se kinopredstave v »Stella Matutina«

S prvo nedeljo v oktobru so se znova pričele filmske predstave v dvorani jezuitov »Stella Matutina«. Ker posebno mladina tako rada obiskuje filmske predstave, ji topla priporočamo, naj bi si ogledala filme v tej dvorani, ki so pod skrbnim nadzorstvom cerkvenih oblasti in zato moralno neoporečni.

Kako uničiti termite v Farri

Prof. Sepulcri iz Benetk si je prejšnji teden natančno ogledal od termitov načete stavbe in vinograde v Farri. Po njegovem mnenju se je uničevalno delo termitov na tem področju začelo že pred sto leti. Zavzelo je že 5.000 kv. metrov površine, na katerem je trinajst stavb in vinogradov. Tudi na te so se termiti spravili in ogledali vse, kar je lesenega. Po navodilu prof. Sepulcrija jih bo mogoče zatreti le z doslednim uničevanjem že načetih lesenih hišnih delov ter zamenjavo lesenih opornikov s cementnimi po vinogradih. Priporočal je tudi druge kemikalije in pleskanje zidov, pred vsem pa požig vsega lesa, ki so ga termiti že načeli.

Sovodnje

Predsednik društva neposrednih obdelovalcev zemlje v Sovodnjah obvešča vse kmetovavce, da je prejel od goriške federacije sporočilo, naj se zglasti pri davčnem uradu v Gorici za odškodnino škode, ki jo je povzročila suša v letu 1962. S seboj naj prinesejo zemljiške davčne karte in osebno izkaznico.

„DELAVSKI KAPLANI“ po tovarnah v Avstraliji

To niso duhovniki-delavci, kakor svojčas v Franciji. »Delavski kaplani« so tudi v tovarnah v prvi vrsti duhovniki-učitelji in kot take jih delavci mnogo bolj spoštujejo kakor je razvidno iz poročila iz Avstralije. V Viktoriji je že najmanj osem velikih tovarn, ki imajo za svoje delavce kaplana po vsaj en dan v tednu. Ne gre le za katoliške duhovnike, temveč tudi za kaplane drugih krščanskih veroizpovedi. Kaplan v tovarnah ima nalogo, da se približa delavcem, seznanjati s njihovimi problemi in težavami, jim svetuje, tolaži, pomaga. Če so delavce težave verskega značaja, je vsak kaplan dolžan poslati delavca h kaplanu tiste vere, kateri delavec pripada.

Na pobudo anglikanskega duhovnika, ki je pred leti prišel v Melbourne iz Anglije, so duhovniki raznih ver med seboj organizirali takozvan »Misijon za delavstvo« — Industrial Mission — in vse delo se vodi iz te centrale.

Kaplani, ki delujejo po tovarnah, poročajo centrali o svojih izkušnjah, uspehih in neuspehih, se tam med seboj po-

svetujejo in dobivajo nadaljna navodila za delo.

Vsak kaplan mora imeti dovoljenje za delovanje te vrste tudi od svojih cerkvenih predstojnikov in tudi njim poročati o delovanju. Kaplane plačuje misijonska centrala, zato so popolnoma neodvisni od delodajalcev in delavcev po tovarnah.

Za vstop v tovarno dobe kaplani poblastilo od vodstva in tudi od sindikatov s katerimi se pogodijo. Če pogajanja ugodno potečejo, jih končno predložijo delavstvu in stvari potem gladko tečejo. Tak kaplan ni nikdar vsiljenec v tovarni, ampak le prijatelj, ki hoče delavcem samo dobro. Baje jih še nobena tovarna ni odklonila, pač pa je povpraševanje po delavskih kaplanih vedno večje.

V načrtu je, da bodo podobno delo začeli tudi po drugih velikih industrijskih mestih. Ker so kaplani popolnoma neodvisni in vsestransko izobraženi, uživajo zaupanje povsod.

Tako medversko sodelovanje je tudi sad papeževе ideje o zbliznanju in končnem zedinjenju ločenih krščanskih cerkv.

TRŽAŠKE NOVICE

Število učencev na slovenskih šolah

Po zadnjih podatkih je na vseh osnovnih šolah na Tržaškem in Goriškem skupno 1423 učencev; od teh je samo na Tržaškem 1039 šolarjev (l. 1953 jih je bilo 2084). Srednje šole na Tržaškem in Goriškem obiskuje letos skupno 1297 dijakov, od katerih samo na Tržaškem 1050 (leta 1953 pa 1930). Število učencev na vseh slovenskih šolah na Tržaškem in Goriškem znaša sedaj 2720 (pred 10 leti pa približno 5200). Kakor znano v Videmski pokrajini in Kanalski dolini ni slovenskih šol. Kje je torej razlog za tako nazadovanje, ki bi ga Tiroleci imenovali kar »Totenmarš«? V glavnem mislimo, na neizpolnjevanju obljub in obvez nadrejene oblasti napram naši manjšini, pa tudi v pogubonosni fratelančni in internacionalistični politiki generalnega štaba PCI in PSI in njihovih slovensko govorečih pomagačev pri SKZG in SPZ.

Volitve

Politične stranke se kar pridno pripravljajo za volitve v pokrajinski svet in občinske svete okoliških občin na Tržaškem. Nekatere so že izbrale ali vsaj nakazale svoj program in kandidate. Volitve bodo svoje gotovo 22. novembra t.l. Slovenski katoličani in demokrati imamo sedaj zopet lepo možnost, da se častno izkažemo in izvolimo prvič v povojni dobi tudi lastnega resničnega zastopnika v pokrajinski svet. Upamo, da bo srečna izbira padla to pot na kakega zaslužnega gospodarstvenika, prepričanega katoličana in zavednega demokrata, ki bo res častno in nesebično zastopal tržaške Slovence v tem važnem organu in se pogumno zavzemal za njihove narodne, kulturne, gospodarske in socialne potrebe. Tudi v okoliških občinah je vzdušje za našo skupno slovensko stvar odlično in naši ljudje komaj čakajo dneva, da še izpopolnijo že dosežene volilne uspehe. Seveda imajo »polne roke dela«, kakor po navadi, tudi razni laški in fratelančni agitatorji, ki v imenu »ljudstva in demokratične večine« skušajo zavirati naravni razvoj in razmah naših slovenskih ljudi in jih še nadalje oklepati v svoje zvijačne liste. Ali zaman, naša zmagaja je na obzorju. Da bo tem večja in popolnejša, pridno sodelujmo vsi za rast in dvig naše starodavne LIPE.

Barkovlje

V nedeljo 4. oktobra smo v Barkovljah obhajali praznik rožnovenske Kraljice. Po slovesni sv. maši je bila lepa in pobožna procesija s kipom Matere božje. Molili smo rožni venec in peli litanije z odpevi. Udeležilo se je veliko mladine in mladih mater. Posebno čiščenje Materi božji sta izkazala oba krožka, deklški in krasnih narodnih nošaj, ter fantovski krožek.

Po popoldanskem slovesnem blagoslovu smo imeli prvi slovenski večer, na katerem je prvič nastopil mešani zbor obeh krožkov. To je za naše ljudi nekaj novega in spada v program, ki sta ga krožka že vnaprej izdelala za tekoče delovno leto. Program obsega: poživitev Bratovščine rožnega venca, zanimanje za misijone, novo ureditev bogoslužja, poučevanje žup-

nijskega krščanskega nauka, pomoč lačnim v svetu, širjenje katoliškega tiska, delovanje Vincencijeve konference, podpiranje in krepitev naše šole in prosvetno delovanje.

Vabimo vso mladino dobre volje, naj bi se pridružila krožkoma, za delovanje v dobrobit našega človeka.

Trgatev

Na splošno smo na Tržaškem že skoro vse »pobendemali« in smo s pridelkom kar zadovoljni. Vse kaže, da bo vino primerno močno in tudi okusno. Upamo, da ga bomo tudi ugodno prodali, saj se prilaga zdrava vinska kapljica, če je seveda tudi pristna, predvsem v današnjih težkih atomskih časih, ko je v prometu toliko ponarejene kislice. Tudi teran na našem skaloletem Krasu kaže dobro in tako tudi boljše sorte v tržaškem predmestju in okolici. Le škoda, da je nekaj »dolgorukih prijateljev« poškodovalo nekaj paštnov in ograd. Za bodočnost se kar najbolj priporočamo poljskim čuvajem sedaj, ko jih vsaj v glavnem imamo.

Dodatni vodovod na Tržaškem?

Tudi letošnje poletje smo v nekaterih goratih predelih na Tržaškem občutili po nekaj ur na dan pomanjkanje pitne vode iz glavnega vodovoda. Sedaj je baje v načrtu na podlagi študij univ. prof. in slovitoga geodeta Marussija nov predlog, ki bi izkoristil podzemeljsko vodo iz Glinščice in tako zagotovil oskrbo z vodo za vsaj nadaljnjih petdeset let. Za izvedbo celotnega načrta bo potrebnih skoro tri milijarde lir. Za prve raziskave so že določili 50 milijonov lir. Upamo, da se dela in študije ne bodo dolgo zavlekle.

Število zaposlenih v tržaški pokrajini

Tržaški urad za delo je pred dnevi javil uradne podatke o številu zaposlenih v naši provinci; teh je 96.526 (za avgust). Resnici pa moramo k temu številu še priložiti delovno silo tako zvane svobodnih poklicev (trgovcev, obrtnikov, podjetnikov ter ljudi iz najrazličnejših samostojnih poklicev), ki seveda pri Uradu za delo niso vpisani. Prvih in drugih, po podatkih ISTAT, naj bi bilo okrog 120.000. Vsekakor lepo število za naš Trst in njegovo skromno provinco.

Še nekaj o naftovodu

Tržaške turistične ustanove bi rade videle, da jim novi industrijski objekt — naftovod — ne bi oviral, predvsem z nečistočo na morsk gladini in ob obrežju, njihovih starih in preizkušenih gospodarskih dejavnosti. Zato bi raje videle izdelavo naftovoda nekje v Miljskem zalivu; saj se nahajajo tam v Zavljah in pod škodnjem tudi velike in svetovno znane čistilnice vsemogočih goriv, ki jih proizvajajo iz nafte oziroma petroleja. So pa nekateri drugi, ki bi radi videli petrolejski »terminal« ob peččenem ustju Soče ali nekje v bližini tržaške luke. Skoraj gotovo bo imela zadnje besedo vlada. Že je govorila o komisiji, ki naj bi prišla na lice mesta in ugotovila utemeljenost prve ali druge izbire.

OBVESTILA

NA MISIJONSKO NEDELJO V GORICI. Na misijonsko nedeljo bo v Gorici na Travniku ura čiščenja za misijone od treh do štirih. Pridigal bo p. gvardian s Kostanjevce.

Misijonska prireditve in loterija za misijone ne bo na misijonsko nedeljo 18. oktobra, temveč naslednjo nedeljo 25. oktobra ob 4,30 popodne. Člani Marijine kongregacije in skavti pripravljajo igro Tri skrivnosti starega Wanga. Vzeta je iz časov boksarske vstaje na Kitajskem.

GG. DUHOVNIKE obveščamo, da bo tudi letos izšla posebna brošura Misijonska nedelja 1964. Vsem pošljemo isto število izvodov kot lani, če ne sporočijo kakih sprememb. Istočasno bodo dobili tudi posebne lepake za misijonsko nedeljo.

KNJIZICE - nova številka. Izšla je nova knjizica »MARIJINO NAROČILO«; pisatelj Janez Jenko, salezijanec, predstavlja bralcem potrebo in predvsem korist rožnega venca. Lepo pisano knjizico pozivlja vrsta zglodov iz življenja. Knjizico dobite v knjigarnah in pri cerkvah. **Priporočamo!** Cena 100 lir.

NAMIZNOTENISKA SEKCIJA Olimpije obvešča, da se bo v soboto, 10. t. m. začel turnir ping-ponga, ki ga bo organiziral Oratorij Audax v svojih prostorih v ulici Rabatta. Kdor se ga namerava udeležiti, naj pride v soboto ob 18^h v ul. Rabatta.

ODBOJKA. Vsi tisti, ki bi radi igrali na turnirju Memorial M. Filej, imajo možnost, da se vadijo v dvorani na Trgu Catterini ob četrtkih od 19,30 do 21,30 in ob ponedeljkih od 20. do 21. ure.

DAROVİ

Za Katoliški dom: N. N. 5.000; N. N. 1.000; U. Z. 3.000; N. N. 10.000; N. N. 10.000; Cej Jožef 500; Leban Marinka 500; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; Muniš Karolina 1.000; Pocarini Alojzija 1.000; Brezigar Ana 1.000; Družina Žgavec 1.000; Brevec Stefanija 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 5.000; N. N. 5.000; N. N. 2.000; N. N. 3.000; I. H. 3.000; Dolcs Fortunat 1.000; B. L. 5.000 lir. — *Vsem dobrotnikom Bog povrni!*

Za Marijin dom v Rojanu: Kerševan Veronika 1.000; Justina Zadnik ob moževi smrti 10.000; Marija Kosmina 2.000; N. N. 55.000; Strgar Terezija ob 85-letnici 1.000; M. A. 1.700; M. B. 15.000; U. J. 1.000; Zerjal-Sosič M. v spomin pok. Trstnik Marije 5.000; B. K. po zaobljubi 10.000; Gulj Sonja ob prvi plači 1.000; L. M. 10.000; N. N. 5.000 lir. — *Bog povrni!*

V spomin pokojnega župnika g. Cerneta darujejo bivši farani za Marijanišče 12.000 lir. — *Bog povrni!*

Ljubitelji knjig!

Najvišjemu ponudniku odstopam sledeča zelo dobro ohranjena dela v slovensčini:

- 1) Sv. pismo, 1857 (6 vezanih knjig);
- 2) Slovenske narodne pesni, 1895 (4 vezane knjige);
- 3) Zgodovina slovenskega naroda, 1910 (2 vezani knjigi);
- 4) Slovenski biografski leksikon (9 vezanih zvezkov);
- 5) I. Cankar, Izbrana dela (10 vezanih knjig);
- 6) Svetovna zgodovina, Wells (3 vezane knjige).

Prodajni razna druga leposlovna in znanstvena dela v slovensčini in francoščini.

Telefonirati na št. 91-652 od 8. do 9. in od 20. do 21. ure, Trst.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti dragega moža, očeta, starega očeta

IVANA ZADNIK

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli izkazali svoje sožalje in dragega pokojnika spremili k zadnjemu počitku.

Trst, 5. oktobra 1964

Zena Justina, hči Marija, sin prof. Ivan, zet Srečko, snaha Stana in vnuki

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 79% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici